

UVOD

Historija Rima traje od 754. godine stare ere, kada je po legendi osnovan grad Rim, pa do 476. godine n. e. , kada je zbačen posljednji vladar Zapadnog rimskog carstva. Pravna historija se međutim produžava do smrti cara Justinijana 565. godine zbog značaja njegove kodifikacije.

Gledajući ekonomski sistem, društveno uređenje i stepen razvijenosti prava, rimska historija se dijeli na četiri perioda:

- 754. g. 509. g. prije nove ere - doba kraljeva ili nastanka države
- 509. g. 27. g. prije nove ere - period republike
- 27. g prije nove ere 284. g. nove ere - Principat
- 284. g. n. e. 476. g. n. e. - Dominat

Oko 250 godina je bilo potrebno da se rimska rodovska organizacija pretvori u državu i to je prvi dio rimske istorije ili period nastanka rimske države. Od hiljadu narednih godina rimska država je petsto godina bila republika, a sljedećih petsto najprije prikrivena(principat) a zatim otvorena monarhija(dominat).

U periodu republike se država-grad pretvara u carevinu koja zahvata veći dio bazena Sredozemlja.

Zatvorenu kućnu privredu i patrijalno ropstvo zamjenjuje robnonovčana privreda i klasično ropstvo.

U periodu prelaska na monarhiju tzv. principat rimska država dostiže maksimum teritorijalnog širenja. To je period pune zrelosti rimske civilizacije. Pravo dostiže vrhunac ("klasično" rimsko pravo), zahvaljujući prije svega aktivnosti rimskih učenih pravnika tzv. jurisprudencija.

Četvrti period je period starosti jedne civilizacije koja polako odumire pred nadolazećim feudalizmom i novim društvenim odnosima koje on nosi sa sobom. Rimljani napuštaju svoju mnogobožačku vjeru i usvajaju kršćanstvo koje od proganjene postaje vladajuća religija.

2. PRVI PERIOD – NASTANAK RIMSKE DRŽAVE

Bazen Sredozemlja je rano postao središte oko koga su živjeli civilizirani narodi i putem koga su razmjenjivana dobra i ideje. Tu su prvo Egipćani, zatim Mesopotamija. Iz područja Međurječja vode porjeklo prvi pravni kodeksi od kojih je najznačajniji Hamurabijev nastao u XVII tsoljeću prije nove ere. i koji zajedno sa drugim sačuvanim dokumentima daje dokaze o jednom razvijenom pravnom sistemu. Hamurabijev zakonik je imao odredbe za oko 70 krivičnih djela, poznavao je ugovor između trgovaca i bankara, odgovornost građevinara za nesolidnu gradnju itd. Oni znaju nazive za različite srodničke veze i ta terminologija je bogatija nego u većini savremenih jezika ali su zbog pragmatičnosti ostali daleko iza Grka koji su dali nevjerovatne rezultate u umjetnosti, filozofiji i drugim naukama. Njihova kultura međutim nije samonikla već mnogo duguje istoku. Grčki alfabet je nastao od feničkog a ovaj od mesopotamskog slogovnog i egipatskog pisma. Grci stvaraju veličanstvene teorije o državi, a male države, izuzmemli kratkotrajno djelo Aleksandra Makedonskog, dok rimljani imaju slabu teoriju ali stvaraju grandioznu državu i po trajanju i po veličini. Grci znaju za razne oblike pisanih ugovora, od kojih su neki prešli u rimsko pravo. Zelenoštenje je razvijeno a i pomorsko pravo je dostiglo visok nivo. Ipak po mnogim osobinama to pravo je nerazvijeno i primitivno, što je posljedica nepostojanja društvene i ekonomske osnove u malim državicama za stvaranje jednog svjetskog pravnog sistema.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com